

CIVIELE KRACHT

Hoe betrek je burgers bij de
re-integratie van reclasseringscliënten?

Miranda Werson | Hanneke Geurts | Neeltje van Grinsven

Reclassering Nederland

Bas Vogelvang

Expertisecentrum Veiligheid Avans Hogeschool

*Jaarcongres Vakmanschap van de Reclasseringswerker
2013*

Opbouw workshop

- Introductie (Bas) (10 min.)
 - wie doet wat
 - uitgangspunten voor het werken met civiele kracht
- Casus reclasseringswerk: Henry (Neeltje en Hanneke) (25 min.)
 - Presentatie
 - Op zoek naar goede praktijken en competenties
- Innovatieve aanpak wijkgericht werken (Miranda) (25 min.)
 - Presentatie
 - Op zoek naar goede praktijken en competenties
- Stellingen (Bas) (15 minuten)
- Borging in de praktijk (Bas) (15 minuten)

Civiele kracht?

Hoofdstuk 34 methodeboek

- Van 'ex-delinquent' naar volwaardig burgerschap door sociale inclusie, herstel, restoratie, gedragsverandering
 - Wetgeving > legitimering
- Doel forensisch sociaal werk: draagvlak, sociaal kapitaal vergroten
 - Interacties met betrokken anderen zijn onmisbaar en onbetaalbaar voor *desistance* en als lange termijn risicomonitor
 - Altijd nodig in samenhang met >> draagkracht en << draaglast
- **Civiele kracht** is het *potentieel* voor concreet draagvlak.
 - Er is altijd ergens een bron van persoonlijke, onbaatzuchtige betrokkenheid, die mag worden aangesproken, aangeboord.
 - Voorbeelden: COSA, maatjesproject
- Vandaag:
 - Rechtstreekse civiele kracht: Henry
 - Wijkgerichte civiele kracht: Innovatieve aanpak wijkgericht werken

Casus reclasseringswerk: *Henry*

Hanneke Geurts & Neeltje van Grinsven
| Reclassering Nederland |

Henry

- 20 jaar
- IQ 59, PDD-NOS. Kan niet organiseren en vergeet zodoende de afspraken.
- Woont bij ouders. Ouders en Henry werken bij sociale werkvoorziening.
- Voorwaardelijke veroordeling, meldplicht en behandeling: Opzettelijk veroorzaken van brand.
- Henry: 'Ik was er alleen maar bij'.
- Dossier met 'kleine' veroordelingen: mishandeling, belediging ambtenaar in functie.
- Hulpverlening vanaf 4e levensjaar ("heeft niets opgeleverd")

Civiele kracht?

- Bespreek in 3-tallen
- Noem 2 ideeën / interventies om Henry en draagvlak rondom Henry samen te brengen/ te versterken

Aanpak

- Zoeken naar aansluiting bij Henry door derden (FPP)
- Casusregie
 - Korte lijnen toezichthouder / behandelaar
 - Contact met de wijkagent
 - Betrekken van ouders en familie, vriend
- Sms-en

Competenties

- Bespreek in 3-tallen
- Noem 3 competenties om als reclasseringswerker de civiele kracht rond cliënten te benutten / versterken

Project:

*Innovatieve Aanpak
Wijkgericht Werken*

Miranda Werson

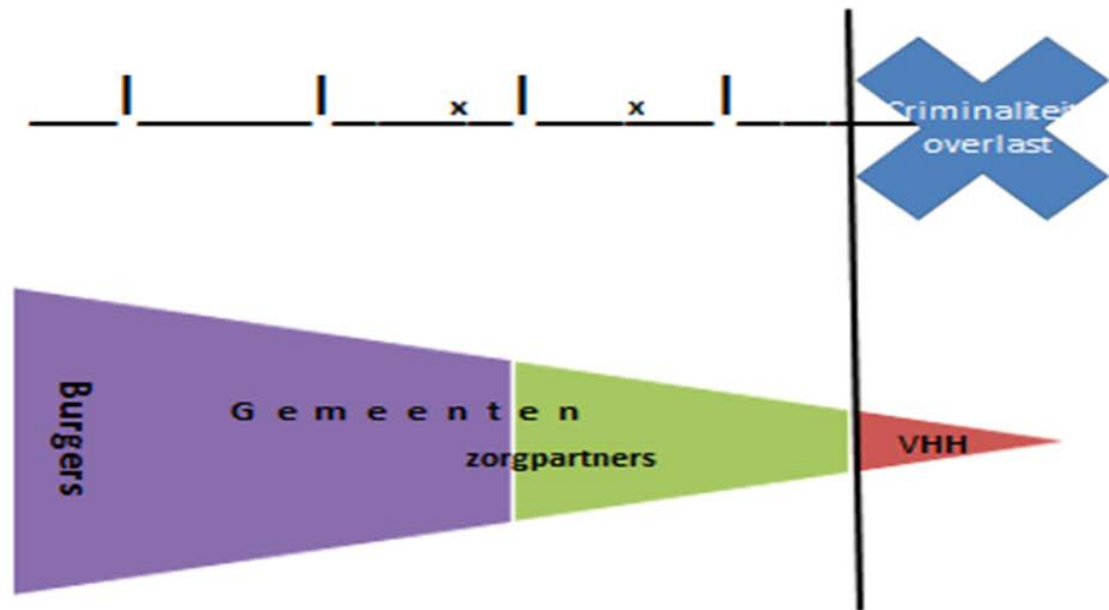
| Projectleider Innovatieve aanpak wijkgericht
werken Roermond |
| Reclassering Nederland |

Opdracht samengevat:

Kom tot een buurtgerichte aanpak: combineer de door burgers ervaren overlast en criminaliteit met data – analyses.

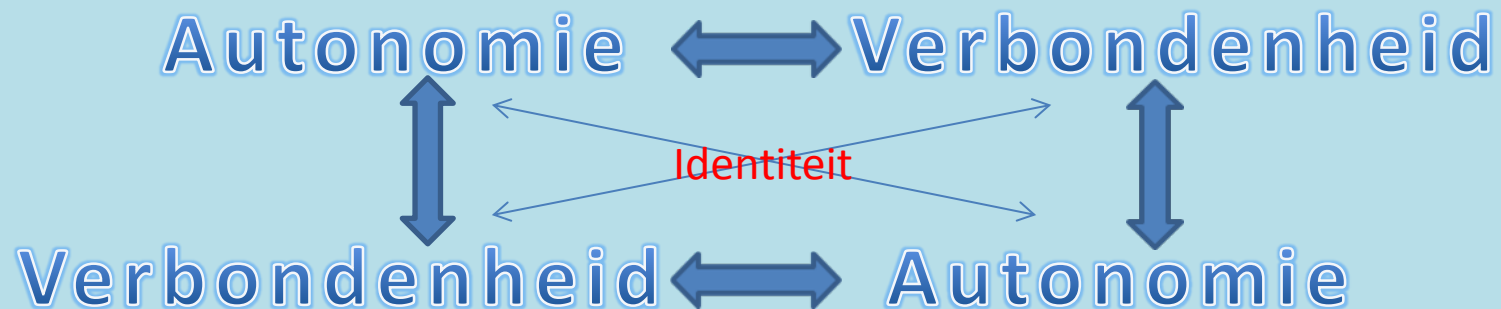
Visie van projectleden:

- *Burgers en zorgpartners in de wijk / buurt zijn de deskundigen over hun wijk / buurt*
- *Aan overlast en criminaliteit gaan signalen en gebeurtenissen vooraf*

Cruciaal voor gedrag:

Burger / mens ↔ Omgeving

Omgeving ↔ Burger / mens

De uitkomst van het project is als het ware een cirkel:

Deze cirkel is de melding door burgers van overlast of een vroege signalering van beginnende criminaliteit, die zorgt voor impact op hun veiligheids- en leefbaarheidsbeleving.

Van hieruit komt een gezamenlijke aanpak op de problematiek die teruggekoppeld wordt naar de burger in de buurtplatforms en waarbij alle (zorg) partners maar ook de sociale wijkteams ingezet kunnen worden.

Bespreek

1. Welke methoden / interventies horen in het kader van een wijkgerichte aanpak bij het reclasseringswerk?
 - A. Wat kun je met een dergelijke aanpak bijvoorbeeld doen bij terugkeer van een cliënt in een wijk en de ontstane onrust?
 - B. Hoe kun je als reclasseringswerker aansluiting zoeken bij een buurtplatform of een aanpak in een wijk?
 - C. Hoe kunnen burgers in de interactie met een cliënt (civiele kracht) meer ingezet worden?
2. Welke competenties zijn daarvoor nodig?

Stellingen

rode en groene hoek

- Werken met civiele kracht hoort niet bij het reclasseringswerk. De reclassering is er voor de push (controle) van de cliënt, dan komt de pull uit het netwerk vanzelf wel.
- Voor het werken met civiele kracht heeft een reclasseringswerker helemaal geen tijd.
- Burgers mogen door de reclassering aangesproken worden op hun verantwoordelijkheid om actief bij te dragen aan veiligheid en sociale inclusie.
- Burgers kunnen actief worden betrokken door herstelrecht. Dit moet bij werkstraf en toezicht een standaard interventie zijn: Altijd herstelrecht, tenzij ...
- Voor het goed benutten van civiele kracht hoort de reclassering onder gemeentelijke regie thuis.
- Delinquenten hebben niet of nauwelijks mogelijkheden voor wederkerigheid in relaties. Zij hebben bijvoorbeeld door beperkingen en vaardigheidstekorten niets te geven, kunnen alleen ontvangen. Daardoor raakt de civiele kracht al snel uitgeput.
- Reclasseringswerkers die burgers vragen zich op vrijwillige basis in te zetten, verspelen hun autoriteit naar de cliënt.

Borging in het reclasseringswerk

- Hoe wil je de besproken ideeën / interventies toepassen in je werk? Wat heb je daar voor nodig?
- Vul de **kaart** in met mogelijke vervolgvragen voor deskundigheidsbevordering.

DANK VOOR JE DEELNAME!

Miranda

Hanneke

Neeltje

Bas